

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.7.2010
KOM(2010)384 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG
RÅDET**

TSE-køreplan 2

Strategidokument om transmissible spongiforme encephalopatis i 2010-2015

SEK(2010)899

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG
RÅDET**

TSE-køreplan 2

Strategidokument om transmissible spongiforme encephalopater i 2010-2015

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning.....	4
2.	Tiltag i perioden 2010-2015	5
2.1.	Yderligere revision af listen over/aldersgrænsen for specificeret risikomateriale (SRM).....	5
2.1.1.	Eksisterende lovgivning	5
2.1.2.	Eventuelle fremtidige tiltag	5
2.2.	Yderligere revision af foderforbuddet.....	5
2.2.1.	Eksisterende lovgivning	6
2.2.2.	Igangværende forskning	7
2.2.3.	Mulig gradvis ophævelse af foderforbuddet.....	7
2.3.	Yderligere revision af BSE-overvågningen.....	8
2.3.1.	Eksisterende lovgivning	8
2.3.2.	Eventuelle fremtidige tiltag	9
2.4.	Yderligere revision af foranstaltningerne til udryddelse af scrapie.....	9
2.4.1.	Eksisterende lovgivning	9
2.4.2.	Tidligere og igangværende forskning.....	10
2.4.3.	Eventuelle fremtidige tiltag	10
2.5.	Nedslagning af kohorter af kvæg	11
2.5.1.	Eksisterende lovgivning	11
2.5.2.	Eventuelle fremtidige tiltag	11
2.6.	Hurtige test før og efter slagtning.....	11
2.6.1.	Eksisterende lovgivning	11

2.6.2.	Igangværende aktiviteter vedrørende udvikling af laboratorieprøver	11
2.6.3.	Eventuelle fremtidige tiltag	12
3.	Alternative scenarier, hvis den positive tendens ikke fortsætter i samme tempo i alle medlemsstater	13
4.	Konklusion	14

1. INDLEDNING

I den første TSE¹-køreplan² blev der redegjort for eventuelle fremtidige ændringer af EU-foranstaltningerne vedrørende TSE på kort, mellemlangt og langt sigt, idet fødevarer sikkerhed og forbrugerbeskyttelse stadig skulle have højeste prioritet. Størstedelen af de tiltag på kort og mellemlangt sigt, der blev fastlagt i den første TSE-køreplan, er gennemført, og den positive tendens, der blev konstateret allerede i 2005 under BSE-epidemien, er fortsat siden da. Samtidig synes konsekvenserne af BSE (bovin spongiform encephalopati) for menneskers sundhed at være mere begrænsede end oprindeligt frygtet.

Denne meddelelse ledsages af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der bl.a. indeholder de bilag, som der henvises til i meddelelsen, og en oversigt over resultaterne af den første TSE-køreplan i perioden 2005-2009.

Målet for de kommende år er at fortsætte med at tage foranstaltningerne op til revision, samtidig med at der sikres et højt niveau for fødevarer sikkerhed. TSE-bestemmelserne ændres og vil fortsat blive ændret efter en trinvis fremgangsmåde med et solidt videnskabeligt grundlag som udgangspunkt. I denne forbindelse bør den videnskabelige rådgivning fra Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet (EFSA) fortsat spille en afgørende rolle i fastlæggelsen af eventuelle fremtidige tiltag. Det er også af altafgørende betydning, at forskningen fortsætter på de områder, hvor der mangler data, eller hvor der forekommer huller, som medfører, at der ikke kan træffes endelige beslutninger.

Formålet med denne meddelelse er at redegøre for eventuelle fremtidige ændringer, der gør det muligt at revidere foranstaltningerne, så de tilpasses en situation, hvor EU endelig når den sidste del af vejen til at udrydde BSE i sin kvægbestand. Det er dog nødvendigt med agtpågivenhed i den stadige overvågning af situationen, i tilfælde af at der igen forekommer et udbrud af BSE eller at en ny TSE-agens dukker op i kvægbesætningen.

Revisionen af køreplanen bør først og fremmest ske på grundlag af videnskabelig rådgivning og tekniske problemstillinger i forbindelse med kontrol og håndhævelse af nye foranstaltninger.

---

¹ TSE = Transmissible spongiforme encephalopati (jf. definition i bilag I til arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene).

² KOM(2005) 322 endelig af 15. juli 2005.

2. TILTAG I PERIODEN 2010-2015

2.1. Yderligere revision af listen over/aldersgrænsen for specificeret risikomateriale (SRM)

Strategisk mål:

At sikre og opretholde det nuværende forbrugerbeskyttelsesniveau ved fortsat at garantere sikker fjernelse af SRM, men at ændre liste/alders på grundlag af nyeste videnskabelige rådgivning

2.1.1. Eksisterende lovgivning

Specificeret risikomateriale (SRM) er de organer, der menes at indeholde BSE-infektiviteten i et dyr, der er smittet med BSE. I EU har fjernelse af SRM fra fødevarer- og foderkæden været obligatorisk siden 2000. Fjernelse af SRM er den vigtigste foranstaltning til beskyttelse af folkesundheden. Listen over SRM er udarbejdet på grundlag af videnskabelig viden og med en stor grad af forsigtighed. Restriktionerne vedrørende anvendelse af SRM omfatter et forbud mod at anvende visse produkter til fremstilling af produkter til brug i fødevarer og foder, f.eks. talg, gelatine, kollagen og dicalciumphosphat.

2.1.2. Eventuelle fremtidige tiltag

Eventuelle ændringer af den eksisterende liste over SRM bør være baseret på nyeste videnskabelige viden, samtidig med at det eksisterende høje niveau for forbrugerbeskyttelse i EU opretholdes. Der bør dog i listen over SRM, der skal fjernes fra fødevarer- og foderkæden, også tages hensyn til den epidemiologiske situation, der er baseret på data fra BSE-overvågningen. EFSA er for øjeblikket ved at foretage en ny vurdering af, hvor relevant listen over SRM fra små drøvtyggere er, og den endelige udtalelse forventes at foreligge i slutningen af 2010. Da det imidlertid ikke er muligt at betragte fuldstændig eliminering af risikoen som et realistisk mål i nogen risikostyringsbeslutning, bør den videnskabelige rådgivning sigte mod en kvantitativ eller en semikvantitativ tilgang, der tager hensyn til den gunstige epidemiologiske situation vedrørende BSE i Den Europæiske Union. Det bør tilstræbes at tilpasse EU's SRM-liste til de internationale standarder, der er fastsat af Verdensorganisationen for Dyresundhed (OIE) (især hvad angår tarme fra kvæg), hvis dette sker på grundlag af solid videnskabelig rådgivning baseret på kvantitative risikovurderinger. Medlemsstater, hvis BSE-risiko er ubetydelig i henhold til OIE's kodeks³, er for øjeblikket forpligtet til at fjerne SRM fra fødevarer- og foderkæden, men dette kunne tages op til fornyet overvejelse, hvis et stigende antal medlemsstater opnår den status for ubetydelig BSE-risiko, hvor der ikke er udarbejdet nogen SRM-liste.

2.2. Yderligere revision af foderforbuddet

Strategisk mål:

³ http://www.oie.int/eng/normes/mcode/en_chapitre_1.11.6.htm

At gennemgå visse foranstaltninger vedrørende det eksisterende totale foderforbud, når visse betingelser er opfyldt

2.2.1. Eksisterende lovgivning

I juli 1994 blev der indført et forbud mod at fodre kvæg, får og geder med kød- og benmel fra pattedyr. Med henblik på at styre risikoen for forekomst af forbudt materiale i foder til drøvtyggere ved krydskontaminering blev dette delvise forbud den 1. januar 2001 udvidet til en suspendering i hele EU af anvendelsen af forarbejdede animalske proteiner i foder til alle dyr, som opdrættes med henblik på produktion af fødevarer, med visse undtagelser, f.eks. anvendelse af fiskemel til andre dyr end drøvtyggere. Enhver forekomst af forbudte bestanddele af animalsk oprindelse i foder udgør en overtrædelse af foderforbuddet, da lovgivningen ikke tillader nogen tolerance.

Nedenstående tabel viser de gældende bestemmelser vedrørende foderforbuddet:

	Opdrættede dyr, dog ikke pelsdyr			Selskabsdyr og pelsdyr
	Drøvtyggere	Andre dyr end drøvtyggere (undtagen fisk)	Fisk	
Forarbejdede animalske proteiner, dog ikke blodmel og fiskemel	IT	IT	IT	T
Blodmel fra drøvtyggere	IT	IT	IT	T
Blodprodukter fra drøvtyggere	IT	IT	IT	T
Gelatine fra drøvtyggere	IT	IT	IT	T
Hydrolyserede proteiner med undtagelse af dem, der er fremstillet af ikke-drøvtyggere eller af huder og skind af drøvtyggere	IT	IT	IT	T
Blodmel fra ikke-drøvtyggere	IT	IT	T	T
Fiskemel	IT ⁴	T	T	T
Blodprodukter fra ikke-drøvtyggere	IT	T	T	T
Di- og tricalciumphosphat af animalsk oprindelse	IT	T	T	T
Hydrolyserede proteiner fremstillet af ikke-drøvtyggere eller af huder og skind af drøvtyggere	T	T	T	T

⁴ Mælkeerstatninger, der indeholder fiskemel, og som kun er beregnet til drøvtyggere, der ikke er fravænnede, er tilladt.

Gelatine fra ikke-drøvtyggere	T	T	T	T
Æg, ægprodukter, mælk, mejeriprodukter, råmælk	T	T	T	T
Andre animalske proteiner end ovennævnte	IT	T	T	T

T = tilladt

IT = ikke tilladt

2.2.2. *Igangværende forskning*

Som led i sit årlige arbejdsprogram har EF-referencelaboratoriet for animalske proteiner i foder undersøgt mikroskopimetodens styrke med hensyn til en kvantitativ bestemmelse af animalske bestanddele i foder (med henblik på at give et skøn over den samlede mængde animalske proteiner i foder, som er nødvendig for at gøre det muligt at indføre en tolerancetærskel i foder). De foreløbige resultater af denne evaluering har vist, at den nuværende metode ikke er pålidelig med hensyn til kvantificering.

EF-referencelaboratoriet er desuden ved at undersøge forskellige nye diagnosticeringsmetoder, som kan identificere den art (drøvtygger, svin eller fjerkræ), som sporene af kød- og benmel i foder stammer fra. Den obligatoriske behandling af pattedyrproteiner ved 133 °C, og 3 bar i 20 minutter medfører nemlig meget små fragmenter af animalske proteiner, som det er vanskeligt at påvise ved de eksisterende analysemetoder. Resultatet af denne undersøgelse forventes at foreligge i andet halvår af 2010.

2.2.3. *Mulig gradvis ophævelse af foderforbuddet*

Ved en revision af de nuværende bestemmelser om foderforbuddet bør man tage udgangspunkt i risikoanalyser, men samtidig også tage hensyn til de eksisterende kontrolværktøjer til evalueringer (dvs. om der findes en pålidelig test til at identificere den art, hvorfra sporene af kød- og benmel stammer).

- Tolerancetærskel for forarbejdede animalske proteiner fra opdrættede dyr

Ved risikoanalyser, der foretages, når der påvises forbudte forarbejdede animalske proteiner, kan der fastsættes en bestemt tolerancetærskel.

I december 2009 bad Kommissionen EFSA om at forelægge en ajourført kvantitativ vurdering af risikoen ved, at der forekommer små mængder forarbejdede animalske proteiner i foder. EFSA's udtalelse forventes at foreligge i slutningen af 2010. På grundlag af EFSA's konklusioner vil der eventuelt blive fremsat forslag om at indføre en tolerancetærskel for en meget lille forekomst af forarbejdede animalske proteiner i foder, uden at de nuværende udryddelsesforanstaltninger tilsidesættes.

- Ophævelse af visse bestemmelser om foderforbuddet for ikke-drøvtyggere (svin, fjerkræ, fisk)

For øjeblikket anvendes forarbejdede animalske proteiner, som er forbudt i foder, hovedsageligt til at fremstille gødning, kompost eller brændsel til cementfabrikker. Forarbejdede animalske proteiner kan imidlertid være en kilde til protein for opdrættede dyr, der ikke er drøvtyggere, og som skal fodres med proteiner af høj kvalitet. I betragtning af at risikoen for overførsel af BSE fra ikke-drøvtyggere til ikke-drøvtyggere er meget usandsynlig, kan det overvejes at ophæve forbuddet mod at anvende forarbejdede animalske proteiner fra ikke-drøvtyggere i foder til ikke-drøvtyggere, men uden at ophæve det eksisterende forbud mod genanvendelse inden for samme art (f.eks. må forarbejdede animalske proteiner fra fjerkræ kun gives som foder til svin, og forarbejdede animalske proteiner fra svin kun til fjerkræ). Hvis der igen må tilsættes forarbejdede animalske proteiner til foder til ikke-drøvtyggere, kan det endvidere betyde, at EU mindsker sin afhængighed af andre proteinkilder.

En sådan foranstaltning ville dog kun være acceptabel, hvis der foreligger en godkendt analyseteknik til at bestemme, hvilken art de forarbejdede animalske proteiner stammer fra. I betragtning af de begrænsninger, der naturligt ligger i kontrolmetoderne, vil korrekt kanalisering af forarbejdede animalske proteiner fra forskellige arter også være en vigtig del af enhver revision af de gældende bestemmelser vedrørende foderforbuddet. Anvendelsen af forarbejdede animalske proteiner i foder skal ses i forhold til den investering, der er nødvendig for at opfylde kravene vedrørende kanalisering.

2.3. Yderligere revision af BSE-overvågningen

Strategisk mål:

At fortsætte med at ændre BSE-overvågningssystemet for kvæg til en mere målrettet overvågningsaktivitet, samtidig med at kapaciteten til at overvåge udviklingen i den epidemiologiske situation og vurdere effektiviteten ved de trufne beskyttelsesforanstaltninger bevares

2.3.1. Eksisterende lovgivning

Formålet med overvågningen er at kontrollere og vurdere effektiviteten ved de trufne kontrolforanstaltninger, herunder foderforbuddet og fjernelsen af SRM, ved at følge udviklingen i BSE-prævalensen gennem årene.

I henhold til TSE-lovgivningen gennemfører hver medlemsstat et årligt BSE-overvågningsprogram, der omfatter en screeningprocedure, hvor der anvendes hurtige test, som er godkendt til formålet. Programmet omfatter som minimum alle kreaturer over 30 måneder, der slagtes normalt til konsum (sunde slagtede dyr), og alle kreaturer over 24 måneder, der er døde/blevet slået ned eller sendt til nødslagtning (risikodyr).

En medlemsstat, der på grundlag af epidemiologiske kriterier kan bevise, at der er sket en forbedring af BSE-situationen på dens område, kan dog indgive en ansøgning til Kommissionen med henblik på at få tilladelse til at ændre sit overvågningsprogram. Siden 2009 har 17 medlemsstater⁵ fået tilladelse til at ændre deres

⁵ Belgien, Danmark, Tyskland, Irland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Italien, Cypern, Luxembourg, Nederlandene, Østrig, Portugal, Slovenien, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige.

overvågningsprogrammer og hæve aldersgrænsen for testning til 48 måneder som følge af deres gunstige epidemiologiske situation og efter positive udtalelser fra EFSA.

Hævelsen af aldersgrænsen for testning har betydet en reduktion på rundt regnet 30 % i antallet af test, der blev foretaget i EU i 2009 i forhold til 2008 (figur 1 i bilag III til arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene), mens der stadig er den samme kapacitet til at give pålidelig viden om BSE-prævalensen og BSE-udviklingen i medlemsstaterne. En tilsvarende reduktion ses i udgifterne til påvisning af ét BSE-tilfælde på slagteriet (et fald fra 14,15 mio. EUR i 2008 til 10,1 mio. EUR i 2009, jf. figur 3 i bilag III til arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene).

2.3.2. Eventuelle fremtidige tiltag

Afhængigt af resultaterne af de igangværende overvågningsprogrammer kan det overvejes at foretage yderligere ændringer af BSE-overvågningsprogrammerne for medlemsstater, der opfylder de epidemiologiske kriterier. Der kunne eksempelvis blive tale om:

- at fortsætte med en gradvis hævelse af aldersgrænsen for testning af alle sunde slagtede dyr og risikodyr
- at teste et statistisk udsnit af kreaturer over en vis alder i hver delpopulation (sunde slagtede dyr og risikodyr)
- at teste kreaturer i hver delpopulation på grundlag af fødselsdatoen og datoen for indførelse af foderforbuddet.

Det bør sikres, at alle fremtidige tiltag gør det muligt fortsat at påvise en øget risiko for BSE-epidemier eller nye TSE-stammer. Da der i de senere år i EU er påvist atypiske BSE-tilfælde hos dyr, der var over 8 år gamle, bør det især sikres, at muligheden for at påvise sådanne tilfælde ikke forringes ved eventuelle ændringer af BSE-overvågningen. På grund af det indre marked og kreaturerne frie bevægelighed mellem medlemsstaterne må de praktiske aspekter ved kontrollen heller ikke negligeres, og eventuelle nye systemer bør være lette at forvalte. Endelig må en ændring af BSE-overvågningen ikke forhindre medlemsstaterne i på mellemlangt sigt at opretholde deres OIE-status med hensyn til BSE-risikoen.

2.4. Yderligere revision af foranstaltningerne til udryddelse af scrapie

Strategisk mål:

At ændre de nuværende udryddelsesforanstaltninger i TSE-inficerede fåre- og gedebesætninger med det formål at bringe dem i overensstemmelse med den nyeste videnskabelige viden, og at udarbejde bæredygtige redskaber til at bekæmpe TSE i besætninger af små drøvtyggere i EU

2.4.1. Eksisterende lovgivning

De eksisterende bestemmelser om udryddelse af TSE i fårebesætninger tager udgangspunkt i en kombination af forskellige redskaber (fuldstændig eller selektiv nedslagning af modtagelige dyr i inficerede besætninger, avlsprogrammer med henblik

på selektion af TSE-resistens hos besætninger af høj genetisk værdi, genindsættelse af resistente dyr og forstærket overvågning af inficerede besætninger). For gedebesætninger er fuldstændig nedslagning den eneste mulighed, hvis der påvises klassisk scrapie.

Der er dog truffet særlige foranstaltninger for atypiske scrapietilfælde, hvor der tages hensyn til, at smitten kun spreder sig i begrænset omfang i en besætning; dyrene undtages fra nedslagning, men underkastes en mere intensiv TSE-overvågning i to avlsår uden mulighed for at blive flyttet fra flokken.

2.4.2. Tidligere og igangværende forskning

Hos geder er der i modsætning til får ikke nogen klart identificeret genetisk resistens mod eller modtagelighed for TSE. De endelige resultater af en EU-finansieret pilotundersøgelse, der blev foretaget i Cypern i 2008, og som havde til formål at påvise visse geners betydning for scrapieresistens/-modtagelighed hos geder, synes at tyde på, at nogle gener kan være forbundet med resistens mod/modtagelighed for klassisk scrapie hos geder i Cypern. I betragtning af den store indflydelse EU's udryddelsespolitik har på gedepopulationen, er der afsat EU-midler til udformning af en protokol for yderligere undersøgelser, der skal gennemføres for at supplere de første resultater af den cypriotiske pilotundersøgelse. Formålet med denne protokol, der blev færdigudarbejdet i september 2009, er at indsamle data for at få større viden om den genetiske resistens mod scrapie hos geder. De første resultater forventes at foreligge i 2011.

Derudover er EFSA i fællesskab med Det Europæiske Center for Forebyggelse af og Kontrol med Sygdomme (ECDC), i gang med en videnskabelig vurdering af, om der eventuelt er en sammenhæng mellem TSE hos dyr og mennesker, og resultaterne heraf kan blive af stor interesse for så vidt angår det zoonotiske potentiale for TSE hos små drøvtyggere.

2.4.3. Eventuelle fremtidige tiltag

Det forhold, at TSE hos små drøvtyggere er særdeles kompleks (hvilket hovedsageligt skyldes, at der findes forskellige prionstammer), at der er stor usikkerhed omkring TSE's zoonotiske potentiale, og at der er mange forskellige faktorer, der har indflydelse på, hvordan scrapie overføres og udvikler sig i og mellem besætningerne, gør det nødvendigt at fortsætte overvejelserne om fremtidige lovgivningstiltag til at bekæmpe TSE hos besætninger af små drøvtyggere i EU. Der kunne blive tale om følgende tiltag:

- at fastlægge betingelserne for TSE-certificering af besætninger af små drøvtyggere på grundlag af dels resultaterne af hurtige test, dels OIE's retningslinjer, for at undgå utilsigtet spredning af scrapie via inficerede prækliniske dyr
- at tilpasse foranstaltningerne vedrørende atypisk scrapie i de tilfælde, hvor videnskabelige data bekræfter, at den pågældende scapiestamme ikke er smitsom
- at udnytte den genetiske resistens hos geder, hvis nye undersøgelser viser en genetisk resistens mod visse genotyper i gedepopulationen

- at fortsætte med at tilskynde til genetisk bekæmpelse af scrapie hos får via avlsprogrammer (og samtidig undgå indavl eller genetisk drift), da disse programmer synes at være effektive i bekæmpelsen af sygdommen.

Under alle omstændigheder bliver resultaterne af fremtidig forskning i og den videnskabelige rådgivning om TSE hos små drøvtyggere et vigtigt element i udformningen af eventuelle fremtidige tiltag.

2.5. Nedslagning af kohorter af kvæg

Strategisk mål:

At revidere nedslagningspolitikken for BSE-inficerede besætninger
--

2.5.1. Eksisterende lovgivning

Hvis der bekræftes et BSE-tilfælde på en bedrift, foreskriver de eksisterende regler, at kreaturer, der tilhører det BSE-smittede dyrs kohorte (dvs. kreaturer, der er født i samme besætning som det smittede dyr i de 12 måneder, der gik forud for eller efter det smittede dyrs fødselsdato, og som kan have indtaget det samme kontaminerede foder som det smittede dyr), slås ned og destrueres fuldstændigt. Som en fravigelse heraf er det muligt at give en medlemsstat tilladelse til at udskyde nedslagningen og den fuldstændige destruktion af kohortedyr indtil slutningen af deres produktive liv. Hidtil har kun Tyskland ansøgt om denne fravigelse og fik tilladelse til at anvende den i 2007. Hvis det BSE-smittede dyr er et hundyr, skal alt dets afkom, som er født inden for to år forud for eller efter sygdommens kliniske udbrud, destrueres.

2.5.2. Eventuelle fremtidige tiltag

Da antallet af positivt påvist smittede dyr blandt kohortedyrene i EU nu er meget lavt, (2 i 2008, 0 i 2009), foreslås det som et alternativ, at den systematiske nedslagning af kohorter standses, og at slagtning af disse dyr til konsum tillades, forudsat at dyrene testes med negativt resultat, inden de kommer ind i fødevarekæden.

2.6. Hurtige test før og efter slagtning

Strategisk mål:

At fortsætte med at fremme udviklingen af de bedste hurtige test, der findes til påvisning af TSE
--

2.6.1. Eksisterende lovgivning

Kun de hurtige test, der er optaget på listerne i TSE-lovgivningen, må anvendes til overvågning af TSE i EU. Inden en hurtig test kan optages på listen, skal dens analytiske ydeevne evalueres grundigt, og EFSA skal anbefale den til Kommissionen.

2.6.2. Igangværende aktiviteter vedrørende udvikling af laboratorieprøver

Kommissionen gennemførte den første evaluering af hurtige test til diagnosticering af BSE hos kvæg i 1999. Der er efterfølgende gennemført yderligere evalueringer af hurtige test til diagnosticering af TSE hos drøvtyggere. I 2007 besluttede

Kommissionen, der var bekendt med, at udviklingsarbejdet vedrørende andre test var fortsat, at iværksætte en ny offentlig indkaldelse af interessetilkendegivelser vedrørende test før og efter slagting med henblik på påvisning af TSE hos store (kreaturer) og små (får og geder) drøvtyggere. Indkaldelsen gjaldt for en 5-årig periode, og målet er finde frem til nye test og udvælge dem, der er egnede til at indgå i et evalueringsprogram, som er baseret på EFSA's videnskabelige protokoller. Indkaldelsen giver testproducenter, hvis test allerede befinder sig på et avanceret stadium, mulighed for at ansøge om at få deres test evalueret for egnethed til anvendelse i EU's TSE-overvågningsprogrammer.

2.6.3. *Eventuelle fremtidige tiltag*

Det kan overvejes at teste levende dyr, hvis godkendte test før slagting bliver tilgængelige. For øjeblikket ville et sådant tiltag til bekæmpelse af BSE kun være af begrænset nytte. Dette tiltag ville dog være en stor hjælp i certificeringen af besætninger af små drøvtyggere.

3. ALTERNATIVE SCENARIER, HVIS DEN POSITIVE TENDENS IKKE FORTSÆTTER I SAMME TEMPO I ALLE MEDLEMSSTATER

Beskyttelsesniveauet for forbrugerne bør være ens i hele EU. Den epidemiologiske situation i de forskellige medlemsstater gør det dog berettiget at ændre reglerne yderligere for nogle medlemsstater, men ikke for andre. Den praktiske gennemførelse og praksis vil derfor kræve, at der vedtages visse ændringer, som kun gælder for visse medlemsstater. Som eksempel kan nævnes ændringen af BSE-overvågningssystemet, hvor kun 17 medlemsstater fik tilladelse til at ændre det.

Selv om alle indikatorer for BSE-prævalens hos kvæg viser, at det er usandsynligt, at der igen vil ske en stigning i BSE-tilfældene, bør der fastlægges alternative scenarier, hvis faldet i BSE-tilfælde ikke bekræftes i alle medlemsstater.

I så tilfælde bør der træffes strengere foranstaltninger vedrørende fjernelse af SRM i de medlemsstater, hvor faldet i BSE-tilfælde er langsommere. Endelig kan man forestille sig en midlertidig embargo, som gør det muligt at gøre noget ved situationen i enkeltmedlemsstater, uden at det går ud over de øvrige medlemsstater, hvor den negative tendens ikke bekræftes.

4. KONKLUSION

Revisionen af TSE-foranstaltningerne skal baseres på en relevant vurdering af de mulige risici for menneskers og dyrs sundhed og skal under hensyntagen til de foreliggende videnskabelige beviser og innovationen opretholde eller, hvis det er videnskabeligt begrundet, øge beskyttelsesniveauet for menneskers og dyrs sundhed. Det er imidlertid umuligt at betragte en komplet risikoeliminering som en realistisk målsætning i forbindelse med risikostyringsbeslutninger vedrørende fødevarerikkerhed, når fordele og omkostninger ved risikobegrænsende foranstaltninger skal afvejes nøje over for hinanden for at sikre, at foranstaltningen står i rimeligt forhold hertil. Beslutningstageren i risikostyringsprocessen har som funktion og ansvar at træffe beslutning om det acceptable risikoniveau under hensyntagen til alle foreliggende elementer i en videnskabelig risikovurdering.

Da eventuelle ændringer skal ske på grundlag af solid videnskabelig rådgivning, er det af altafgørende betydning, at forskningen fortsætter på de områder, hvor der mangler data, eller hvor der forekommer huller, som medfører, at der ikke kan træffes endelige beslutninger.

Erfaringen fra de seneste to årtier har desuden vist, at BSE er blevet udnyttet groft i protektionistisk øjemed, især af tredjelande. Det er derfor yderst vigtigt at skabe en stærk og troværdig international ramme, for at handelen kan foregå på sikre og retfærdige vilkår. EU bliver nødt til at tage føringen i de internationale standardiseringsorganer for at fremme europæiske normer og politikker og så vidt muligt tilpasse sin lovgivning til internationale standarder.

Ved fastlæggelsen af vores fremtidige strategi er det også vigtigt ikke at overse andre trusler mod dyre- og folkesundheden, der er dukket op i de senere år, herunder salmonella og antimikrobiel resistens. Generelt peger alt i stigende grad på, at det er nødvendigt at prioritere tiltagene bedre, så de rettes mod sygdomme, der kan have større konsekvenser for folkesundheden end TSE, og at budgetterne med EU-midlerne i overensstemmelse hermed. De opmuntrende tendenser vedrørende BSE gør, at det er på sin plads at tænke over mulighederne for at fokusere på de andre trusler.